

8.12.2025

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen lisärahoituksen valmisteluryhmä 2/2025

Aika	perjantai 5.12.2025 klo 8.00–11.00
Paikka	Valtioneuvosto, Meritullinkatu 8 Helsinki, kh Vaikuttamo Teams-etäyhteys
Läsnä	Noora Heinonen, finanssineuvos, yksikön päällikkö, VM, puheenjohtaja Merja Salmi, lainsäädäntöneuvos, valtiovarainministeriö Anna-Liisa Pasanen, johtava erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö Jutta Nieminen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö Tero Tyni, budjettineuvos, valtiovarainministeriö Erkki Papunen, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö Mari Kinnunen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö Aaro Hyttinen, asiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö Jaana Määttä, johtava asiantuntija, sisäministeriö Raija Kontio, hyvinvointialuejohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Petja Harakka, hallintojohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Päivi Tarsia, rahoitus- ja talousjohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Susanna Pitkänen, palvelujohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Erikseen kutsuttu	Henri Lahtinen, erityisasiantuntija, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos Hannele Ridanpää, arviointipäällikkö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos Kaarle Myllyneva, finanssiasiantuntija, valtiovarainministeriö Petri Tuominen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö Anna Väinälä, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö Helinä Perttu, aluehallituksen puheenjohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Taneli Kalliokoski, tila- ja tukipalvelujohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Nina Nikkinen, neuvottelupäällikkö, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Hanna Downton, vs. digi- ja tietohallintojohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Pirjo Laitinen-Parkkonen, johtajaylilääkäri, tutkimus- ja kehitysjohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Kristiina Kariniemi-Örmälä, palvelujohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Sirpa Salinto, kehittämispäällikkö, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue Sanna Kaukua, talouspäällikkö, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

1. Kokouksen avaus ja esittäytymiset

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8.05.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen kokousmuistio.

3. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen väestön palvelutarve

THL selosti Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen väestön palvelutarvetta ja väestöennustetta. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vuoden 2023 sairastavuusindeksi sekä pääsääntöisesti myös sairausr ryhmäkohtaiset indeksit ovat alle maan keskitason. Syrjäytymisriskissä olevien nuorten osuus oli vuonna 2023 maan viidenneksi suurin ja trendi on kasvava. Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut, mutta kasvuvauhti on hidastunut. Kasvava syrjäytymisuhka muodostaa merkittäviä riskejä.

Työikäisten osuus alueen väestöstä oli maan neljänneksi suurin (52 %). 75 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä oli maan neljänneksi pienin (10 %). Ikääntyneiden palvelutarve ei tällä hetkellä merkittävästi poikkea maan keskitasosta, mutta ikärakenteen muutoksen johdosta palvelutarve tulee lisääntymään. Vammaistuen saajien suhteellinen määrä oli alle 16-vuotiailla selvästi alle maan keskitason ja 16 vuotta täyttäneillä maan keskitasoa vastaava.

Alueen nettokäyttökustannukset ovat maan neljänneksi alhaisimmat. Tarvevakioidut kustannukset ovat puolestaan maan kuudenneksi korkeimmat. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten ennakoidaan kasvavan 35 prosentilla vuoteen 2040 mennessä.

4. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valtion rahoitus

VM selosti Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valtion rahoitusta vuonna 2025. Hyvinvointialueen valtion rahoitus vuonna 2025 on yhteensä 860 milj. euroa. Alueen asukaskohtainen rahoitus (4187 e/asukas) on maan toiseksi matalin. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelutarve on noin 14 % keskimääräistä matalampaa. Alueen tarvekertoimet laskivat vuodelle 2025 ja laskevat myös vuodelle 2026, minkä vuoksi alueen rahoitus on kasvanut keskimääräistä hitaammin vuodesta 2024 vuoteen 2025. Olosuhdetekijöillä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle kohdennetaan rahoitusta keskimääräistä vähemmän.

5. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen talouden kokonaisuus: toteuma ja ennuste (ml. palveluostot ja vuokratyö, palveluverkko ja muut toimitilat, ICT, henkilöstö, hallinto ja johtaminen, investoinnit ja maksuvalmius)

STM selosti Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen talouden kokonaisuutta. Vuonna 2024 hyvinvointialueen väestöön suhteutetut kustannukset olivat pääosin maan keskiarvoa alemmat (pl. suun terveydenhuolto, perusterveydenhuolto sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut). Palvelutarpeen perusteella vakioituna

kustannukset olivat kuitenkin pääosin korkeammat kuin maassa keskimäärin (vammaispalvelut, lastensuojelu, perusterveydenhuolto sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut).

Hyvinvointialue on hakenut lisärahoitusta suun terveydenhuoltoon, iäkkäiden palveluihin sekä erikoissairaanhoidon palveluihin. Suun terveydenhuolto: 1) muodostaa 3 % alueen nettokäyttökustannuksista; 2) asukaskohtaiset kustannukset ovat 8,4 % korkeammat kuin maassa keskimäärin; 3) tarvevakioidut kustannukset ovat 5 %:ia alemmat kuin maassa keskimäärin; 4) osuus terveydenhuollon kustannuksista on yksi prosenttiyksikkö korkeampi kuin maassa keskimäärin.

lääkäiden palvelut 1) muodostaa 16 % alueen nettokäyttökustannuksista, 2) asukaskohtaiset kustannukset ovat 14,2 % alemmat kuin maassa keskimäärin, 3) tarvevakioidut kustannukset ovat 4 % alemmat kuin maassa keskimäärin, 4) laitos- ja asumispalvelujen osuus iäkkäiden palvelujen kustannuksista on kolme prosenttiyksikköä korkeampi kuin maan keskiarvo ja samalla niiden peittävyys on 0.4 prosenttiyksikköä matalammat 75+ -väestöä kohti.

Erikoissairaanhoidon 1) muodostaa 26 % alueen nettokäyttökustannuksista, 2) asukaskohtaiset kustannukset ovat 8,8 % alemmat kuin maassa keskimäärin, 3) tarvevakioidut kustannukset ovat 4 % alemmat kuin maassa keskimäärin, 4) somaattisen erikoissairaanhoidon osuus terveydenhuollon kustannuksista on kolme prosenttiyksikköä alemmat kuin maan keskiarvo, 5) toteutetaan HUSin kautta asiakaspalveluostoilla, mikä on 35 % alueen nettokäyttökustannuksista.

VM ja STM selostivat havaintoja hyvinvointialueen ICT- ja digikustannuksista. Alueen ICT-kustannukset ovat kokonaisuudessaan maltillisia sekä kansallisessa vertailussa että suhteessa alueen toimintamenoihin (n. 2,5 %). Kuten muilla alueilla, teknologiavelkaa on jonkin verran kertynyt, mutta arvion mukaan myös sosiaalihuollon järjestelmien kehittäminen on hyvässä tilanteessa. Alue on ollut viime vuonna (2024) hyvin kustannustehokas ICT-palveluostoissaan per asukas ja edelleen lokakuun 2025 lopussa ICT-palveluostot ovat kumulatiivisesti 25 %:a vuoden 2024 vastaavaa ajankohtaa alemmat. Alueen lisärahoitustarpeeseen ei näytä vaikuttavan ICT- tai digikustannukset tai -investoinnit, sillä alue on niiltä osin tehokas ja taloudellisuudessaan maan kärkikastia. Alueen säästötoimet, palvelujen rakennemuutos ja etenevä panostaminen digitalisaation mahdollisuuksiin tukevana ja osin vaihtoehtoisena tapana tuottaa palveluja ja tehostaa toimintaprosesseja, vaatii myös jonkin verran investointeja ja lisää rahoitusta, jotta hyviin tuloksiin pidemmällä aikavälillä päästään. Tarkastelussa ei syvemmin käsitelty HUS-yhtymän ICT-kehittämistoimia tai niiden kustannusvaikutuksia Keusotelle, mutta niiden ei arvioitu erityisesti muodostavan perustetta alueen lisärahoitukselle.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue selosti alueen taloudellista tilannetta ja sen taustoja. Lisärahoituksella on tarkoitus turvata lakisääteiset palvelut. Kustannustaso on noussut alueella, eikä valtion rahoitus vastaa palvelutarvetta. Toiminnan sopeuttaminen valtion rahoitustasoon on osoittautunut haasteelliseksi. Sopeutustoimien tekemistä ovat hidastaneet myös päätöksenteon hitaus, korkea palkkataso ja palveluketjukohtainen järjestämistapa. Ensimmäiset palveluverkkopäätökset tehtiin vasta 2024 ja 2025. Hyvinvointialueella on tarkoitus siirtyä palvelualuekohtaisesta talouden ohjauksesta palveluketjukohtaiseen ohjaukseen (aikaisintaan vuosina 2027–2028). Hyvinvointialueen mahdollisuudet vaikuttaa erikoissairaanhoidon kasvuun ovat rajalliset.

Käytiin läpi hyvinvointialueen toimittamia vastauksia ministeriöiden ennakkokysymyksiin. Hyvinvointialue lupasi toimittaa viikolla 50 laskelmat siitä, mihin perustuvat lisärahoitushakemuksessa suun terveydenhuoltoon haettu 3 milj. euroa ja ikäihmisten palveluihin haettu 13,5 milj. euroa.

Hyvinvointialue totesi tehneensä palveluverkkopäätökseen liittyvistä rakennusinvestoinneista lainanottovaltuuden muuttamista koskevan hakemuksen valtiovarainministeriölle.

Säästöistä ja sopeutustoimista alue totesi tavoitteena olevan 40 milj. euron henkilöstösäästöt kolmen vuoden aikana. Tiedon jo toteutuneista henkilöstösäästöistä alue toimittaa valmisteluryhmälle myöhemmin. Alueen näkemyksen mukaan keskeisimpiä sopeutuskohteita ovat henkilöstösäästöjen lisäksi palveluverkko, jota koskien alueen poliittinen päätöksenteko ei toistaiseksi ole mahdollistanut virkaesitysten mukaisia ratkaisuja, ja ostopalvelut, joista esimerkiksi vammaisten ja ikäihmisten sekä lasten, nuorten ja perheiden ostopalveluista on potentiaalia saada nettosäästöjä useampi kymmenen miljoonaa euroa.

Yhteenvedona käydystä keskustelusta puheenjohtaja totesi, että palvelutarpeessa ei ole havaittavissa mitään erityistä, mutta väestörakenteen muutos haastaa hyvinvointialueen palvelujärjestelmää, toimintaa ja taloutta. Hyvinvointialueen lähtötilanne on ollut haastava kuntayhtymäpohjaisen mallin takia. Alueen taloutta on haastanut korkea kustannustaso, kallis palkkaharmonisaatio ja rahoitusmalli, joka ei ole vastannut alueen tarvetta. Palveluverkkoa koskeva päätöksenteko on ollut hidasta. Hyvinvointialue kuitenkin tavoittelee kustannusrakenteen ja -kehityksen kehittämistä ja kustannustason laskua pitkällä aikavälillä esimerkiksi palveluketjujohtamisella.

6. Valmisteluryhmän muistion rakenne ja työstö

Puheenjohtaja totesi, että valmisteluryhmän Teams-kansiossa oleva muistioluonnos päivittyi koko ajan. Muistioluonnosta täydennetään tämänpäiväisessä kokouksessa käsitellyillä asioilla. Muistioluonnoksen oikeudellisia lähtökohtia koskeva luku (3. luku) on alustavasti suljettu eikä siihen ole tarkoitus palata erikseen. Muistion sisältö on kuitenkin kokonaisuudessaan auki muistion allekirjoittamiseen asti.

7. Muut esille tulevat asiat

Muita esille tulevia asioita ei ollut.

8. Seuraavan kokouksen to 11.12.2025 klo 10.00–12.00 ajankohdan vahvistaminen

Valmisteluryhmän seuraava kokous torstaina 11.12.2025 klo 10–12. Kokouksen teemoina ovat lasten, nuorten ja perheiden palvelut sekä työkäisten sosiaalipalvelut. Kokouksen asialista toimitetaan viimeistään maanantaina 8.12.2025.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.59.